

N°. 38.

Birmdeenâ 20. September

1865.

Cetschsemmes sinnas.

No Kurssemmes. 31mâ August mehnescha deenâ tilka noswehtiti Kurssemmes skohlmeisteru-skohlas 25 gaddu swehtli Irlawâ. Lihds ar scheem swehtkeem arri schahs skohlas inspektora lungs Sadowsky swehtija sawas laulibas sudraba-kahjas. Bija us scheem swehtkeem sanahlfuschi: Kurssemmes muischneeku fuhthits weetneeks, Kurssemmes general-superdents, kahdi 100 kungi no muischneekem un mahzitajeem, 90 draudschu skohlmeisteri no wiffu-tablatahm Kurssemmes mallahm un leels pulks no Kurssemmes draudshem fuhthitu weetneeku, kâ arri leels pulks kauschu no apkahrtejahm weetahm. Schi skohla ar Kurssemmes muischneeku palihdsibu dibbinata 1840tâ gaddâ, un pa teem gaddeem tur mahzijschees 2500 skohlneeki, no kurreem 300 palikluschi par skohlmeistereem, ehrgelneekem un preekschdsseedatajeem. Schi skohla to swehtibu neffuse, ka taggad Kurssemme atrohdootes 308 Latweeschu skohlas, tur mahzabs 16,600 skohlneeki, jo preeksch 25 gaddeem Kurssemme tikkai retti tur kahda kauschu skohla bijuse. — Berram pahf scho swehtischanu us preekschu plafchafas sinnas saweem lassitajeem doht.

No Pehterburgas. Us augsta Leelfirsta Kaulafus pahrwalditaja luhgschanu augstais Kungs un Keisers wehlejis pa wiffu leelu walsti naudu falassibt, ar to Tiflis pilkscheta basnizu buhweht preeksch Kaulafus karrawihreem, par peeminu, ka Kaulafus karschs pabeigts.

Pehterburgas kohpmanu awise stahsta, ka Londone useeti blehdigi naudas-taisttaji, Wahzeefchi, kas Kreewu semmes naudas-papihrus (Silberscheine) taisttjuschchi. Arri pascha Kreewu semme useeti wiltigas naudas

meisteri, kas us to darbu ween nobewuschees. Mischni-Nowgoroda useets, ka schahdi meisteri ar wiltigu papihra naudu zigarus pildijuschchi un tã to eewedduschchi.

No Kaukasus. Awise „Inwalid“ stahsta, ka kohlera sehrga plohjotees tais aprinkos, tur karrawihri stahwoht, prohti Suchum-Kale, Potë, Orgeri un Kutaislã.

No Moskawas. Peezi blehschi, schandaru offizeeru mundeerã gehrbuschchees, 5tã September eegahjuschi karrawihru spittali un teikuschi, ka wiini ismeklejoht to wiltigu papihra naudu un kas wiineem arri tẽ effoht jadarra. Wiini wiffu spittata kaptalu, 60,000 rubtus sanehmuschi, aishhegelejuschi un leelu kwitanzi isratstijuschchi, ar wiffu naudu aishgahjuschi prohjam. Lihds schim tas leelakais, kas sawees par schandaru pallawneeku Kusnezowu, jan effoht sakerts un tas effoht tahds tehwinsch, kas nupat no zeetuma islaists.

Ahrssemmes sinnas.

No Schleswig-Oldsteines. Schinnis semmes nu latrã sawa waldischana ectaifita, woi to semmju eedsihwotaji tã grihb woi negrihb — kas par to! Kas nu us preekschu wehl notiks, to nesinnam. Chstreiку keiseram taggad arri zits darbs Ungarõs, tur sapulzina leelo runnas-deenu un publejabs tabs diwas semmes, Ungaru semmi un Siebenbirgenes semmi saweenohht kohpã. Pruhschu kehnam atkal darbs Lauenburgas semmiti zeeti un paleelami ar Pruhschu walsti saweenohht un schinnis deenas kehningesch patz turp eeschohht, no teem jauneem pawalstneekem to ihsto padohschanahs swehrestibu sanemt.

No Chstreiку walstes. Chstreiку keisers Franzis Joseps tai 17tã Septbr. islaidis us Unga-

reem tahdu fehnischku pasluddinaſchanu, ar lo apſohla to isdarricht, lo Ungari jau fenn kahroja, prohti buhſchoht ſewi likt krohneht ar ſwehta Stefana krohni par Ungaru fehniu. Tad nu wiſſus prahta laudis un kam peederrahs, ſa-azina us leelu runnas-deenu jeb landagu Peſtes pilſſehta, to eefahſſchoht ohtrâ adwentes ſwehtdeenâ 10tâ Dezember ſchinni gaddâ.

No Englandes. Englandes awiſes taggad ſahl daudſinaht pahr kahdu ſawadu ſleppenu beedribu, ſas Iſtru ſemmê izzehlufehs un ſas noſauzahs par Fehneefcheem. Schahs Fehneefchu beedribas mehrkis effoht tahds: Iſtru ſemmê eetaiſiht brihwu waldischanu jeb republiku un no Englandes waldischanas pawiffam waklâ atrautees. Teiz, ka ſchai beedribai beedri effoht pa wiſſu Iſtru ſemmi un Amerikâ un wiinni kluffibâ gribbejuſchi wiſſu ſataiſiht gattawu, kâ ar reiſt Englandes waldischanai zeltees pretti, tai wiſſu paſlauſibu ar warru uſſazziht un paſchi ſawu waldischanu eezelt. Tahdâ prahtâ tee jau pa Ameriku luhlojuſchi kraht karrâ-wihrus, karrâ-erohſſchus un ſas ween preekſch tahda dumpja waijadſigs. Pee ſchihſ ſleppenas beedribas peederroht wiſſadu ſahrtu laudis. Lai gan ſawu padohmu ſleppenibâ kohpa, tomehr waldischana to deesgan laikâ dabbuja ſinnaht un nu putnineem ſas ſlaſda-walgs uſkritta ſaldâ meegâ guktoht paſchâ puſnalti; jo polizeja tahdâ laikâ tohs wiſſus ſanehna zeet un eebahja krahtina, kur tohs nu izmeklehs un teefahs kâ tahdus, ſas prett ſawu no Deewa eezeltu waldischanu zehluſchees. Deews ſinnu, kur laudihm tahdas traktas dohmas warrejuſchas zeltees, jo Iſtru ſemme til nabbaga, ka bes zittahm ſemmem newart pahrtikt un nekahdâ wihſe newart to ſadabbuht, ſas waijaga, lai ta kâ ihpaſcha walſſs warretu paſtahweht.

Wehl no Englandes. Wiſſa paſaule to ſinnu, ka Englande ſwehtdeenâs teel ſtipri ſwehtitas un ka tur ſwehtdeenâs nekahdas laizigas iſluſteſchanaſ naw wehletas un nefur ſchentus nedrihkt atwehrt. Rohp-mannis, ſas ſawu uſtizzibu gribb ſaudeht, ſas lai tahdas ſwehtdeenâs ne-eet baſnizâ, tad jau neweens wiinnam neuſtizzehs. Bet kâ ſchinnis laikôs wiſſur paſaule ſawâ pahrgudribâ ſahl Deewa bauſtus miht pa kahjahm, tâ arri Englande tahdu netruhkt, un kur ween waldischana zeeti neluhlo paſſat, tur tee ſawus nedarbus paſtrahda. Tâ nu awiſes rakſta, ka Schkottu ſemmê, ſtarp Edinburgas un Glasgomas pilſſehtahm dſeſu-zekta maſchihnas taggad arri pa ſwehtdeenahm ſahlufſchas braukt un pilſſehtneelus waddaht us fehrſchannu. Sinnams, ka jaunâs mohdes lautineem ſchahda ſwehtdeenâs ſwehtifchana nebuht nebij pretti, bet ihſti pehz wiinnu ſirds-wehleſchanahs. Bet pilſſehtas waldischana — nebehdamâ wis pahr to, ka mohdes putnu awiſes wiinnus par to apſmeij, — tai jaunai eerikteſchanaſ tublin zehlahs pretti un dſeſu-zekta waldischanaſ rakſtija, lai mittejotees no tahdas kauſchu apgrehzinâſchanaſ. Raut jel tahda Deewa bauſtus zeenidama waldischana

buhku wiſſâs pilſſehtâs, — zit nelaimes un grehlu tad maſak peedſchwotum!

No Franzuſchu ſemmes. Korſikas ſallâ kahda jauna meita ſleplawibu padarrijufe; ta nokahwufe ſawu bruhtganu, ar lo ſeptimus gaddus grehzigâ beedribâ dſihwojuſe. Seſchpadſmit gaddus wezzu to kahds wihriſchkis, wahrâ Marschettis, us nezeku paweddis un ta ar wiinnu ſadſihwojuſe ahrlaulibâ diwus behrnus. Daſchus gaddus tâ dſihwojuſcheem, wihriſchkin ta meita apnikla un ſas ſahla mihleht zittu, ko gribbeja no teefas prezzeh. Wezza bruhte to ſinnaht dabbujufe, nodohmaja atreebtees. Winna itt wiltigi Marschetti uſluhſa, lai tai un tai nakti atkal atnahkoht pee wiinnas. ſas neſo ſaunu dohmadams, tahdâ ſtundâ, kad wiſſi zitti wiinna mahjâ gulleja, pee tahs aiſwillahs, ſas to labprahtigi liſlahs ſanemmoht un palikka pee tahs gulleht. Paſchâ dſikka meegâ ta ar zirra peeti tam trihs reifas willa pa galwu, no ka ſas us weetas palikka nohſt. Slepſawneeze patte ſawai mahtei un mahſai paſinnoja, ko effoht padarrijufe un tad gahja patte ſewi nodohht teefas rohkâs. Teefa to noſohdija ar tahdu ſohdu, ka tai 10 gaddus jaſtrahda pee grubteem zeetunneeku darbeem. Tâ grehks grehku dſemde.

Wehl no Franzuſchu ſemmes rakſta, ka tur ohſtu pilſſehtâs kohlera-ſehrga warreni plohfotees. Tulones pilſſehta iſſkattotees gandrihs til tuſſſcha kâ kapſehta. Leelata dalka bohdu effoht aiſwehrtâ un kahdi 30,000 zilweki no pilſſehtas aiſbehgufchi prohjam us ſemmem. Tâpat taggad, kâ jau agral 1835. gaddâ us pilſſehtas eelahm kurreht ugguni, lai gais zaur to tibras. No zittas pilſſehtas peenahluſchi jauni ahſtes, pilſſehtas ahſtehm par palihgu un wiſſâs pilſſehtas dalkâs effoht ſlimneeku kohpſchanaſ nammi eetaiſiti. Bet no 16 pilſſehtas preekſchneekeem, kam pahr to wiſſu jaſinn, til diwi ween effoht mahjâ un tee zitti wiſſi us ſemmem. Tâpat ar daudſ dokteri effoht aiſmuſluſchi. Pilſſehtas waldisneeki pagehrejufchi, ka wiſſus tahdus kuggus, ſas nahl no tahm weetahm, kur ta ſehrga jau irr, likt aiſturreht; bet miniſteri Parihſe un turrenes dolteru teefas padohmu noteiſuſchi, ka ſchi ſehrga neteekoht wis eenesta, bet ta patte peenahkoht pa gaisu un tadeht wiſſa kuggu aiſturreſchana effoht newaijadſiga.

No Paſſat-Judijas, Aſia. Franzuſchi, ſas Anamas keiſeram jau leelu ſemmes dalku nonehmuſchi, taggad tur atkal wairak warras mantojuſchi. Siamas fehninſch jau bijis ſimts gaddus par wirſwaldineeku pahr Rambodſchas fehnina walſti. Taggad ſchis Rambodſchas fehninſch zaur ihpaſchu ſaderreſchannu pademis to wirſwaldiſchannu Franzuſcheem. Schai ſemmei effoht 1½ millioni eedſchwotaju un ta ſemme patte irr garra eeleija no abbahm puſſehm ar kalneem apwaknota un libdſ wiinnas rohbeſchahm jau bij Franzuſchu warra. Schi leela eeleija pee Paſſat-Judijas Nil-uppes ſtarp Siames un Anamas walſtehm, irr ihſta riſſu-klehts preekſch Franzuſchu an-

deles un teem lohti derr. Tas Franzuschu gubernators, kas tur Koschin-Kihna un kas to jaunu faderreschanu isbarrijs, no keisera Napoleona tizzis eezelts leelaka gohda.

No Amerikas. Voi Amerikas sabeedrotas walstis taggad jau pilnigs meers? Kas to dohs! Gan nu nelarro wairs ar karras-eerohscheem, bet ar — mehli. Kad uswarreschanas preeki pahrgahjuschi, tad tik wehl Seemetneeki eerauga to pohstu un tahs fahpigas mainas, kas zaur karru zehlfachas un tahs wiffas sadseedeht wajag ilga laika. Deenwid'neeki zaur to uswarreschanu dikti pasemmoti, fleppeniba tomehr newarr sawu lepnibu flahpeht un tadeht, ka wehrgu deht schis karschs bij iszeblees, pee teem nabbadfneem atreebhajs, fur ween tee warr. Tahdas weetas, fur naw deesgan Seemetneeku karras-wihru, tur wehrgu nabbadfneem deesgan to zeest, — tur tee nemas nebrifst eerunnatees, ka effoht brihwi laudis, jo tad tee pee teem atreebjotees la ween sinnadami un dascham ir dschwibas swezziti isdsehfoht us breefnigu wihsi; jo sinnadami, ka schee laudis teem wairs nepeederr par dsimtu, tee par winnu dschwibu neko nebehda tapehz, ka teem par to nelahda flahde. Tad wehl teem fakfoht, lai schee jel to eedohmatu brihwibu pawiffam mettoht no galwas ahra; tad Seemetneeku karras-spehls pawiffam aiseefchoht prohjam no winnu walstehm, tad tee wehl labba fahuttischohht, kahdu brihwibu winni panakfuschi. So tad tee taggad brihnotees, ka ildeen' kahds pahris simtu Neegeru teefoht noleetati, tad tee wehl ihsti redsefoht, kahds sohds useefchoht teem, kas ferwis par brihweem turrejuschi, tad Deenwidneeki paschi attal buhfoht sawas semmes waldineeki. Deenwidneeki ir paschus Seemetneekus newarr eeredseht, bet jau no fenn laikeem teem dewuschi, palamma wahrdu „Zenkist“, un tik gaidiht gaida to laiku, tad tautas fapulzeschanu jeb kongressi turrefoht, fur tad teem attal dohfoht waldineekus no winnu paschu widdus un tee reebigeer Zenkist no winneem pawiffam aiseefchoht. Kamehr us kongressi fataifahs teem jau leelu leelais stridhis, un tahs daschadas partejas kahro katra no sawa pulka waldineekus iswehleht. Schee waldineeki irr gubernatori, teefungu un t. pr., kam katreem sawa gubernija japhrwalda sem sabeedrotu walstu presidenta wirf-waldifchanas. Deenwidneeki jau no fenn laikeem us to pastahw, ka mellee Neegeri no Deewa effoht radditi par wehrgeem ween, jo tee tik tad strahdajoht, tad teem ar pahtagu eet us ahdas. Bet Seemetneeki taggad leezina, ka ta nemas ne-effoht teefa. Neegeri effoht ruhpiigi un uszihrtigi strahdneeki, ih-paschi taggad brihwi buhdami; bet baltee mihsstneeki, tee effoht tee flinkee, kas newihshojoht ne fmitgu pazelt un tee nu bihstotees no pohsta, kad wehrgu wairs nebhshoht. — Arri blehdibas leelas un dauds taggad noteefoht sabeedrotas walstes. Leeki bankteri laifohht bankrotti un isputtinohht daschu labbu winneem

ustizzetu baggatibu; jo banku pahrwalditaji sawas labbatas pechahjuschi aisebhgoht prohjam us zittahm semmehm. — Us dselsu-zetteem ildeenas noteefoht nelaimes zaur to, ka fleedes pa karras-laiku pahrdauds nodilluschas un ihpaschi zaur to, ka zekki pawiffam flitti taifiti un ka mas zekka usraugu effoht. Pa 3 mehnescheem us winnu dselsu-zetteem 500 zilweft effoht gallu dabbususchi un wehl dauds wairat, kas par trohpleem paliffuschi. — Tahdas un wehl dauds wairat fuhdsibas no Amerikas nahf un dauds zihnifchanas malfahs, kamehr wifs eegrohssees labbaka fahrtä. — Teefaschanas ar dumpineekeem lehni ween eet us preefschu. Wehrgu-walstneeku presidente Dschefferjohn Dahwis wehl fehseh sawa zeetuma un ilgojahs, ka to wehl nemas nefauz preefscha pee teefas, jo tas wihrs, kamehr attal atweffelojees, fahl zerreht, ka winna teefaschana winnam labbi iseeefchoht, tapehz, ka tam jau wehle, sawai feewai rakstihht grahmataus un t. pr.

Zittas jannas sinnas.

No Nihgas. Pa mas deenahm te effam peedshwojuschi 3 ugguns-grehfus. Winnä festdeena, 11tä Septbr., pullst. 8^{1/2}, Moslawas Uhr-Nihgä, lohpmanna Matarowa schuhni ugguns iszehlahs, zaur to nodegga tas schuhnis un diwas zittas ehfas un wehl zittas ehfas tifka stipri apstahdetas. Pee fcha ugguns-grehfa kahdam atstanaajam jaldatam galwa tifka eewainota zaur flursteni, kas gahjabs. — 14tä Septbr. pascha pufsdenna Moslawas Uhr-Nihgä muzzineefam Franzkiewitsch aisedegghs schuhnis, kas bij pildihhts ar muzzu kohfeem un tas nodegga pawiffam. — 15tä Septbr. pullst. 2. no rihta Ilgeszeema lohpmanna Hermann mahja kahdai ehlati nodegga junts. Ka schee ugguns-grehli leelaku pohstu newarrejuschi padarriht, par to japateiz Deewam un muhsu brangeem ugguns-dsehseju pulkeem, kas ar saweem teizameem eerohscheem ikreis it ahtri peesteidsahs.

No Bahrbeles, Kursemmé. 7tä Septbr. fchetri lohpu-ganni, trihs puifeni, weena meitene, no diwahm mahjahm, zaur uskrittuschu semmi noslahpeti. Tee fleppen no kohka few pataifijuschi schkippeles, ar to kalalne few israkfuschi kahdu dohbumu, fur wiffeem fchetreem ruhme paslehptees leetus laika. Kad fchi alla bij gattawa un wiffi fchetri tur eelihduschi eefschä, tad ta 3 pehdas beefa semmes kahrtä no wirfus us teem fagahsahs. Kahda tohs gannus mefledama feewa te garram eedama us platscha atrabba drehbes gabbalus un eeklausijahs arri lehnu lungstefchanu, zaur to mannija, kas notizzis. Ta nu gan ar rohlahm nehmahs semmi norakt; bet redsedama, ka to ne-eespehshoht, ta fskrehja atpallat us mahjahm, kas kahdu puf wersti tahf. Kamehr nu laudis ar schkippelehm fskrehja un atrakka, jau tee wiffi fchetri bij noslahpuschi. Weenu puifenu gan isbewahs at-dshwinahht, bet tee trihs, starp furreem weens brahlis un mahsa, palikka noht. Ta tee nepraktigi spehle-

dami paschi few bij israkfuschì kappu. Wezzaki un fainneeki, leejeet to wehrà!

No Kursemmes. Lai gan tee leelee laupitaji un rasbaineeki, kas pahri gaddòs sawu negantibu ap Dihgu strahdaja, jau fenn irr kalla-teefas rohà un warrà, tomehr tahdu wehl naw peetruhjis un pahf schahdu elles-swehru warras-darbeem wehl dsird arween schur un tur. Pahf to laupifchanu Misses-muischà Latweeschu awises nefs flaidrakas sinnaas, fur lassams tà: „Tanni natti no 24ta uf 25to Augustu dsimtas Missesmuischà, Bauslas aprinki, fo Barons Grotthufs walda, irr zaur neuspaffeschanu waktarà kahds rasbaineeks eegahjis, paslehpees un pulksten 11., tad wiffi bija apgulluschees, eelaidis wehl daudj zittus laupitajus. Schee ugguni us-taifjuschì un pirms pee spihsmannes gabjuschì, fur ta ar sawu 10 gaddu wezzu meitinu gullejuse un to ar wiffu behrnu fashnauguschì. Ta behrna brehtschanu ohtra spihsmanne isdsirdejuse, un eedama raubfcht, kas tur effoht, ta sakampta un arri eerauta turpat. Rahdijuschì leelu nasi, ar fo buhshoht no-kaut, ja nebhshoht kluffu stahweht. Prassijuschì, fur lungs effoht, jo tam effoht uf teefu ja-eet, tad gabjuschì tablast un fagrahbushì weenu ammatneeku, kas arr tur gullejis, to peesittuschì un tam rohlas un azzis aissehjuschì. Pa tam zitti leelkundu fagrahbushì, kas wezs wihrs no 60 gaddeem, to fahshjuschì un waddijuschì pa istabahm, lai rahdoht, tur tam nanda effoht. Kad leelkundu bija wiffu parahdijis, tad, fo warrejuschì atflehgt, to atflehghuschì, fo ne warrejuschì atflehgt, to ar zirwi faplehghuschì. — Zitti stahsta, ka rasbaineeki dahmahm selta gredsenus no pirksta ar sohbeem noplehsuschì. — Tad wedduschì winnu zaur wiffahm istabahm uf ftrihwera lunga istabu, fur schis gullejis, tam fahshjuschì rohkas un aissehjuschì azzis, wairat reises tam ar pah-tagu sittuschì un naudu prassijuschì. Kad bija wiffu rahdijuschì, tad ir tam azzis aissehjuschì un arri leelkundu un tad wiffas dwehfeles weenà lambari eewedduschì un weens no teem rasbaineekem uswilltu plinti winneem prettim turredams, sohlijis noschaut, ja ne buhshoht kluffu stahweht; ohtrs rasbaineeks ar nasi rahdijis durt. Pa tam ahbolu fargas nahjis no dahrsa, bet ir tam tuhdat ustrittuschì 2 no teem sleskawem, to peesittuschì un fahshjuschì, uf weenu pagrabbu aissehjuschì, tur to eesweeduschì un durwis aiskrampejuschì. Pa tam to namnu islaupijuschì, daudj mantas, sudraba un selta leetas, dahrgas plintes un selta pulksteni panehmuschì, pagasta teefas labdi faplehghuschì un wehl daudj zittas leetas nosagguschì un tad aissehghuschì tahs durwis, fur tahs 6 dwehfeles nahwes bailes stahwejuschas un aigahjuschì. Kad palizzis wiff kluffu, tad tà warredams tas ammatneeks teefas ftrihwerim saites no rohlahm ar sohbeem pahfrohdis, flehgi atftrubwejis un zaur lohgu islehbjis un aiskrehjis pee waggares, fur tas ar 20 darba strahdneekem gullejis. Waggare ar wiffem

zilwekem nu gan aiskrehjis, bet jaw bijis par wehlu, jo rasbaineeki jau bij meschà eeskrehjuschì. Ahtri uf telegrafi sinnu gan laida un ar augstas teefas sinnu 4 deenas ar tuhstoscheem zilwekem mekleja pa mescheem un uf wiffem zekkeem, bet nefas wehl naw dabhuhts lihds schai deenai. Zeenigs Bauslas pilskungs un zeenigi affeffera lungi dikti publejahs rasbaineekem uf pehdahm nahkt, bet lihds schim winneem wehl naw laimejees.

Secwahn garri matti, bet ihys prahts.

(Stattres N 35. Beigums.)

Katsche attal uskapha augschtabshè un zaur lohgu flattidamahs nodriskatu bet plezzigu tehwinu redjeja mahjai tuwojotees. Bisse winnam bij rohka.

Papreeksch winsch itt lehni prassija, woi wezzu wihru ne-effoht redjejuse, kas tè garram mahjis?

Weita atbildeja, ka gan effoht redjejuse.

„Kur tad winsch palizzis? Tu taf winnu mahjà effi eelaiduse? Atbild!“ tà nu wihrs starbi prassija.

„Ja manni tà usbtaufi, tad ne maj ne-atbildejuschu.“

Tà Katsche fazzija.

Nu peenahjeis warren nilns palizzis, brehza, lai tuhliht falkoht, fur tas wihrs palizzis. Ja schi to effoht nolahwuse, tad pehdiga stundina tai drihs klaht buhshoht. Scheem draudeschanas wahrdeem leelu lahstu rindi peelikka klaht.

Bet Katsche fazzija: „Woi ar lahsteem manni noteesast? „Kalka lahsti nekkus debbefis. Patte tawam beedrim ne fo ne-esmu darrijuse, bet tehwa leelais suns gan ar winnu zibnizees un to laikam uswarrejis. Woi uswarreschanas reeschanu nedfirdi?“

„Nu tad atwerri jo drihs, ka pats warru flattitees. Winsch jau mans brahlis!“ tà laupitais ahra brehza.

„To gan nedarrischu wis,“ tà Katsche atbildeja. — Nahj' ap pussdeenas laifu. Tad tehws buhs mahjà un durris stahwehs wakkà.“

„Pehdigo reis tewim fallu: atwerri! Redf, tè mannim diwstohbru bisse. Ja wehl azzumirkli kawefees, tad ar weenu schahweenu tewi noschausehu un ar ohtro funnu!“

Tà fazzidams laupitais ar tahdu warru prett durrim dauftja, ka jau sahka schleebtees. Bet Katsche pazehla bisfi nu fazzija: „Atkahpees no durrim! Ja nellausifi, tad schausehu!“

Nu laupitais atkaphahs no durrim un bisfi pazehlis meschfarga meitu gribbeja noschaut. Bet pahschà laika Katsches bisse sprahga wakkà. Laupitais peepefchi uslehza un tad nofritta pee semmes. Affins straume tezeja is fruchtim, is muttes un deggona.

Bet nu ar Katsches drohschibu bija pa gallam un breefmigas firdsbailes nabbago meitinu pahrnehma. Azzis libkam bija tà peekaltas. Kurras meitas firds gan netrihzehs, kad zilwekam, kaut ir sleskawneekam, gallu darrijuse?

Isfamiffuschà prahtà Katsche weenu bisfi pehz

ohtras panehna un peeze reis schaujocht palihgus klast aizinaja. Tad wiffas 5 biffes atkal peelahdeja un schahwa un ta pat 5 reis darrija. Bet te meitina ar schauschalalm mannija, ka biffahles us beigahm eijocht. No nu nabbadsite buhtu darrijuze, ja wehl kahdi jauni laupitaji tai buhtu usbruffuschi?

Bet — jau palihgs bij turumä.

Wekawas teefa no kahda semmneezina sinnu bij dabujuse, ka meschä 3 wihri aplahrt leenoht, kas ka laupitaji isleekotees. Augsta teefa tuhliht dohmaja, ka schee zilweki laikam pee tahs laupitaju beedribas peederroht, kas jau ilgaku laiku Wekawas puffed plohstjahs un bes laweschanahs diwus stipri apbrunnatus teefas saldatus turp aisuhtija.

No Wekawas jahjocht abbi saldati meschfargu bij fatikluschi. Kad wiffus tohs schahweenus dsirdeja, tad abbi tohti brihnijahs un tuhliht dohmaja, ka laikam nebuschoht rittigi. So kas tad tur meschä til maktigi warreja schaut, lai gan pats meschfargs nebija mahja? Saldati tadeht ar steigfchanohs steidsahs us to mescha puffed, tur tee schahweeni bij atflannejuschi un tur meschfargs dsihwoja.

Kad Katsche abbus saldatus redseja, tad eesahkumä no jauna isbihjahs, dohmadama, ka warr buht laupitaji effoht, kas saldatu mundeerina gebrufsches. Bet kad winni tunu klast nahza, tad tohs passinna, jo abbus jau dauds reisehm bija redsejuse.

„Katsche,“ — ta pirmais fazzija — „ka meisteris effi schahwuse un wiffai Bawarijai labbu effi darrijuze. Tas blukkis, kas te gull un wairs nekust, irr pirmais laupitais un drohschais flepkawa. Jau fenn pehz winnu tihlojam, bet lihds schim ne kad neisbewahs blehdi fakert. Us preekschu wairs ne laupihgs, ne zilweku dsihwibu aistiks! Pascha firdi winnam ahderi effi laiduse!“

Katschei to dsirdoht schauschallas zaur kauleem gabja un matti tai zehlahs stahwu.

„Slawehts Deews!“ — ta winna isfauzahs — „slawehts Deews, ka pee laika effat nahkluschi. Bittahdi es ais leelahm bailehm buhtu mirruse, jo appatschahschä wehl weens laupitais, ar to sultans darbojahs.“

„Nu tad nahz' un atwerr' drihs!“ ta saldati atbildeja.

Katsche blukkus noruhmeja un mahjas durris atwehra.

Suns istabä ais preeka gaudoja, kad meitas balff dsirdeja. Til to istabas durris bij atwehrtas, tad suns ar johni islehza ahra un Katschei peeglaudijahs. Bet Katsche to atgruhda, jo purns un kalls bija pilni ar affinim. Istabä itt ne kas nekusteja.

Weens no teem saldateem eegahja istabä un flehgu attaisija. Te gan breefmigas leetas bij redsamas! — Pee semmes zilweks gulleja, kam suns ar saweem affeem sohbeem kattu un waigu bij fakohdis, ta ka ne maj wairs newarreja pasiht, kas tas tahds zilweks effoht. Drehbes luppattu gabbalos bij faplehtas.

Lihkis leelä affins dihti gulleja un to flaidori warreja redseht, ka suns un laupitais breefmigä flaktina bij fahmufsches. Sunnam ne kahda waina nebij notilluse, jo laupitaja garrais naffis meerigi us galda gulleja. Laikam laupitais naffi tumfiba nebij warrejis atrast.

Til to suns sawu uswarreto eenaidneeku eerandfija, tad nurdedams ap lihki aplahrt staigaja un to apohschaja. Beidsoht labbo kahju us affinainahm fruktim likka un sohbus rahdidams eenaidneekam waigä flaktija.

Katschei saldateem wiff notillums gallu no galla nu bij jastahsta. Kad peeminneja, ka ohtrs laupitais eewainohts tizzis un behdhis, tad abbi tuhliht taifjahs, to darriht, kas teem peenahzesh. Un lai gan Katsche gauschi luhdja, lai scho weenu paschu neatstahjoht, tad tomehr saldati schai luhgschana ne-paklausija, bet bes laweschanahs eewainota laupitaja affinainahm pehdahm palkadstinnahs. Bet papreeksch Katschei peekohdinaja, lai mahja itt ne to neaistee-toht un lai arri pee lihka pirkstu nepeeleekoht.

Jau bija pufsbena, kad abbi saldati ar eewainota laupitaju meschfarga mahjai tuwojahs. Winni to bij usgahjuschi weentuka mahja, tur tahdi wasankas un blehschi labprast tikka usnenti. Mahjas faimineels fashauto rohku arri jau bij fahchjis.

Kad saldati atpalkat nahza, tad pascho meschfargu fatikka, kas preezigs un ne to nesinnoht ar sawejeem zellu us mahju staigaja. Saldati winnam to breefmigo notillumu stahstija un tehnam gan bij japateiz Deewam par brihnischkigo isglahbschamu un gan bij to brihnitees par meitas drohschfirdibu. Kad meschfargs noschauto wihru redseja, kas sneegos gulleja, tad tuhliht passinna weenu wihru, to scho riht' us basnizu eijocht bij fatizzis.

Pehzpufsbena augsta teefa atbrauja. Protokols tikka usraftihts un abbus lihkus aiswedda us Wekawa. Te eewainota laupitaju ahsteja, isklausija un teefaja. Galla spreedums bij tahds, ka laupitajam 20 gaddus zeetumä jafesch.

Katsches flawa wiffa Bawarija tikka ispausta un no ta laika Wekawas puffed ne kahdi laupitaji wairs netikka redsefi.

Katsche kahdus gaddus pehz tam apprezehahs ar gohdigu meschfargu, to tehws eenehna par eegahnti. Deews winnai dewa behrnu pulzinu un Katsche paklausu sawam wihram un aplohyj mahju un behrnus ka klahjahs.

Napoleons III.

Napoleonam III. irr brahta-dehls, kas winnam jau daschureis fibbeles darrijis un arri nupat keiseram spibtejis.

Kamehr keisers us Alschihru bij aisreiojis, tikkam brahta-dehls runnu turreja, tur parahdija, ka Napoleons I., kas flawens karrotais un pasaulus uswar-

retais, dumpi par teizamu leetu effoht turrejis un pats pa dumpineeka zekkeem effoht staigajis.

Schee nu gan stipri wahrdi un keiseram par teem sinnams jakaunojahs un prohti ar pilnu taisnibu. Napoleons III. irr ittin stiprs walbineeks un famos appalschneekus grobschöts turr kà klabjahs. Turklacht winsch ar to leelabs, ka slawena Napoleona I. pehdahm palkatstaigajohs, tahdà paschà garrà walbidams kà winsch un pehz teem pascheem galla-mehrkeem dsih-damees kà winsch. Un nu keisera negants brachta-dehls eedrohschinajahs usrahdiht, ka Napoleons I. dumpja lohpejs bijis. Ar scheem wahrdeem brachta-dehls arri taggadeju keiseri par dumpja mihtotaju darra. So taggadejs keisers, kà jau peeminnechts, labpracht Napoleonam I. par atspihdumu gribb buht.

Keiseris brachta-dehlam gramatu rakstijis, fur wiinam freetnu mahzibu dohd. Keisers wiinam pahrmett, ka Napoleonu I. ne maj nepasthoht, ka weltu trohskni ween taisoht un ka wiinam tàpat waijagohs pahrmahziht kà Napoleons I. nerachtuus, stubrgalwigus un nepalkausfigus raddineekus pahrmahziht. Kà Hollandes lehninsch Luddis, taggadeja Franzuschu keisera tehws, 1810 no Hollandes us Austruju behdja, tadeht ka pehz saweem pascheem wahrdeem „labbat semm Austrijas keiseri kà appalschneeks ne kà semm Napoleonu I. kà lehninsch gribbeja dsihwoht,“ par to rakstitalis ne wahrdinu neteiz. Laitam scho notiffumu gan buhs aismirsis.

Tà tad keiseram sawà paschà familija raises. Schahm familijas-raisehm wehl zittas peebeedrojahs. Ihpaschi Mechito wiinam behdas padarra. Kà Napoleons III. zaur sawu spehlu un gudribu isdarrijis, ka Massimilians par Mechitas keiseri palizzis un ka Seemel-Amerikas brihwalstis stipri pehz to kahro, scho staissto semmi panemt, — wissu to lassitaji sinn. — Wehl keiseram zaur to leelas behdas japeedsihwo, ka isgahjuschá laikà daschi no winna mihtakeem ful-laineem un palihgeem mirruschi, ihpaschi Manans. Ja tur klast peeminnam, ka keisers jau 57 gaddus wezs, tad gan jadohma, ka wiinam gruht' nahkabs, ar til dauds raisehm fautes.

Arri Stalija Napoleonam III. ne-eet pa prahtram. Keisers labpracht wissur gribb walbiht un eemaisitees, tàpat arri Stalija. Ar tahdu eemaisischanohs wiinam lihds schim arri labbi isdewahs, tadeht ka abbi pirmee Stalijas wihri: Pahwests Pius IX. un Stalias lehninsch Wiktors Emanuels sawà starpà naibà dsihwoja. Bet jau nu wiinni weens ohtram fahlt turwotees. So scho abbeju wihru draudsiha wairojahs, jo Napoleona warra par Staliju masinajahs.

Sirsniga pateiziba mihtkeem zeemineem.

Kà isgahjuschá gaddà Mahjas weesi 42. nummeri sawu sirsnigu pateizibu kà mahzedams nosazziju wisseem teem mihtligeem draugeem un zeemineem,

kas mannim pee namma buhweschanas sawu labprahrtigi palihdsigu rohku bija pasneeguschi, ka ar sawu masu rohziha nezerretà ihfà laikà to gattawu dabuju: tà nu taggad atkal, un wehl ar jo karstaku firdi ne kà pehrn, mannim japatenzina teem miht-prahrtigeem draugeem un zeemineem, kas atkal schinni waffarà, kad masu klehti, wahgust un ehrbergi buhweju, sawu tilpat labprahrtigu palihdsibu mannim peedahwaja, tà kà ar Deewa un scho miht-prahrtigu zeeminau palihdsibu schinni waffarà tahs minnetas ehkas gattawas dabuju, un tà ar ittin masu rohziha esmu nu tizzis pee masa nammina, ehrberga un zitteem teem peederrumeem.

Kad nu tahdi kristigas mihtlestibas darbi, fur zits zittam mihtligi rohku pasneeds, un fur zeeminsch zeeminau, pehz ta spehla, to Deews tam dewis palihdsi, ka kates sawà dsihwè us preelochu warr tilt, irr tee augli no teem Deewa swehteem wahrdeem: „Kangi, kahda jauka un mihtliga leeta irr, kad brachti ween-prahrtigi lohpa dsihwo: tas irr tàpat, kà ta wiss-labbaka eka, kas no Arona (augsta preesera) galwas notell wiinna bahrsdà, kas notell lihds wiinna drehbju wihlej; it kà ta raffa, kas notriht no Ermona (kalna) us Bianas kalneem: jo tas Kungs tur apsohla swehtibu un dsihwoschanu muhschigi,“ (Dahw. dj. 133, 1—3) un: „So juhs gribbeet, kà zilwekeem jums buhs darriht, tàpat darreet ir juhs winneem. So schi ta irr haustiba un praweeschi.“ (Matt. 7, 12.) Tad nu schahdus auglus baudijis, sirsnigu pateizibu, kà nu saprohtu, schi atkal nosakku scheem mihtligeem palihdsigu rohku pasneedsjeem: Wezs-Schres pagasta pahrstahwetajam Rosem, kas diwus zilwekus un diwus sirgus, Sidutu faimneekam, kas weenu zilweku un sirgu un Rigmannu faimneekam, kas diwus zilwekus un pahru sirgu us weenu deenu mannim pee buhweschanas un buhwesleetu peeveschanas peesuhitja. — No Mas-Salwes mannim peesuhitja 3 zilwekus ar sirgu, laikam tee teefneeki: Weeglais un Esera faimneeki. — No Doggemuischas (Neuhof) laikam ar pagasta pahrstahwetaja sinu dabuju 2 zilwekus un weenu sirgu. — No Nerretes, ar pagasta wezzakaja Stannehna faimneeka sinu dabuju 3 zilwekus ar sirgu. — No Daudsewas, laikam arri zaur teefneeku sinu dabuju 6 zilwekus. — No Sezzes tàpat ar pagasta wezzakaja sinu mannim pee buhwes darba atnahja 2 wihri no Stuppeta mahjahm. — No Kanneekeeem, es nesinnu, bet dohmaju, zaur pagasta pahrstahwetaja sinu mannim peesuhitja 2 zilwekus. — No Kalnamuischas ar pagasta pahrstahwetaja Krihzes faimneeka sinu dabuju 2 zilwekus. — Tàpat arri no Karthumuischas (Karlern) dabuju 2 strahdneekus, laikam ar pagasta pahrstahwetaja sinu. — No Wallesmuischas abbi Skumberga faimneeki, pagasta wezzakais un pagasta pahrstahwetais, kates pa weenu strahdneeku peesuhitjuschi un tàpat arri Miffaina faimneeks weenu strahdneeku

pee buhwes darba peesuhstijis. — No Kurmesmuischas, laikam ar pagasta pahrstahwetaja sinnu mannim 4 zilweli pee buhwes darba peesuhstiti. — Waj tas naw preeks un kristigs gohds zeemineem, wajadsiba tahdu pulku strahdneeku dabbuht, kas nahf paschi ar faweem darba-rihteem un maifi, un neko zittu neprassa, ka tikkaj darbu! Un warru fazzijt, ka schee ta peesuhstiti strahdneeki nestrabdaja wis, ka daudf pa naudu derreti, kas til flattahs, zil augsti wehl irr faule, un til walkaru un algu gaida, bet schee strabdaja til duhschigi un ustizzigi, ka jau labbal newarru wehletees.

Tu griibi Deews, laj Kristus mihlestita
Sche zeemini zits zittam palihdsahs,
Un labprahht rohtu fneedsahs wajadsiba,
Ka ihsteem Kristus draugeem peetlahjabs;
Un tur ta dshwo taifna ustizziba,
Tur Dawa Tehwa rohta peefneedsahs
Un swehti tohs pee meefas un pee garra
Par augteem, ka zits zittam labba darra.

Wehl scheem kristigeem zeemineem par gohdu mannim schee tas japeeminn, ka nesenn pee mannim atnahza diwi Walles muischas fainneeki: Krast-Kruhminsch un Tennis Kruhminsch, un schehlojabs, to nesinnajusch, ka mannim tahdas palihdsibas pee buhwes darba wajadsijis. (Es jau neweenam nebiju passanojis, bet tee zeemini paschi mannu wajadsibu sinnahht dabbujusch, no labba prahht schahdu palihdsibu mannim pasneedsa), jo schee arri ne buht sawas rohtas, zil paspehtu, mannim nebuhtu atrahwusch, un luhdsja, ja us preekschu mannim winnu palihdsibas buhtu wajadsigas, tad tuhdat buhtut gattawi mannim pee rohtas buht, kur un ka tikkaj wajadsetu. Un us tahdu paschu wihs mannim arri irr peefazzijuschees Ellschau muischas (Ellern) Uhsanu fainneeks un Hsenberges muischas Sihmennema fainneeks.

Tizsam, ka Deews, kas schahdu kristigu mihlestitu muhsu starpä islehjis, to arri wehl jo prohjam us-turrehs un to mehs wihs arri no wiffas firds wehlamees un luhdsamees. Jo kur ta atspihd, tur zilwezibas parahda sawu gohdu un sawu peenahlamu pehz wirsu peeminneteem Kristus wahrdeem. Bet sinnaams, kur labbi kweesch aug, tur niknas sahles arri rauga eewestees: ta ir mannim sawas prettibas un behdas arri deefgan. Ta jau pasaul eet!

To labbumu, to schee mihlprahhtigeem zeemini mannim schinnis diwas waffaras parahdijusch, ka es ar til masu rohzi un us til ahtrumu pee sawas mahju usbuhweschanas esmu tizzis, es taggad teem neta nespehju atmaksahht, til Deewu luhdsju, laj tas ar sawu baggatu rohku winneem to, pee manna darba nolawetu laiku baggati apswhehti, ka tee par to nehahdu truhlumu nemannitu. Bet kad nu daudsi no scheem mihlprahhtigeem palihdsjetajeem mannim irr nepasihstami un nesinnami, tad to gan labprahht wehletehs, ka tee wihs buhtu til labprahhtigi un 30ta Oktobri pehz pufdsenas manni apmekletu, kur tad

teem wiffeem par winnu labprahhtibu firsnigi griibetu rohku speest un ar sawu mutti paldees nosazzijt.

Saunjelgawa (Friedrichstadt) 8. Sept. 1865. B.

Usajinaschana.

Schinni lappina Nr. 25. atrohdam gabballiu rakstu ar to wirsraakstu „Peesihmejumi preeksch sehjejeem.“ Zeen. rakstitais ar tohti swarrigeem wahrdeem rakstu eefahbdams muhs itt fewischki aisgrahbj; winsch muhs mahza zitta weenteesigu padohmu nenizzinahht, isteiz ka Deewa leela raddijuma wehl daudf leetas irr neishibbinatas un pehdigi winsch prassa, kurri tee ishibbinataji buhs: „Wai augsti mahziti prahhtneeki jeb nemahziti kautini; wai us semmehm dsihwodami jeb pilfatneeki us zeeteem plikkeem afmineem jeb tohrna waktneeki?“ — Kurri buhs tee ishibbinataji un kas irr te tee tohrna waktneeki?! — Tas wifs mums paleel nesinnams! Te us reisi zeen. rakstitais fakka, kas mums effoht jabarra, kad puhdejums ja-arr, kad ja-ezze u. t. pr.

Ka minnehts laiks tas sinnaamis lauku apfohschanas laiks irr, newarram leegt, bet ka agraki un wehlaki noliktu darbu darriht newa labbi, to wehl lihds schim nesinnaju; buhtu zeen. rakstitais M. Br. teizis, ka pats peedsihwojis un par labbu atraddis, tad atkal buhtu zitta leeta, bet kad winsch fakka, lai es us sawa malka rehfinuma laut to darru un man to nesakka, kapehz? tad dohmaju, ka zeen. rakstitais M. Br. par kaunu man newarr nemt, kad winnu usajinaju, par scho leetu mums flaidrakas sinnaas doht. N. I.

Gramatu sinna.

Rihga, tai nesenn peemineta ewangeliska gramatu bohde, Sinder-eela Nr. 9, irr dabbujamas daudf skaitas biledes, kas sibmejabs us swehteem raksteem un zitteem garrigeem notifikumeem. Schahdas biledes te dabbujamas par lehtu un par dahrgu malku, ka kurrai wehrtiba. Schoreis til peeminnesim.

Mahrtin Luttera bildi, kas us leelu lappu flaisiti nodrikketa un Mahrtinu Lutteru ka dshwu parahda, kas stahw bihbeli rohta turredams, un rahda us teem awustla Pehtera wahrdeem: „Mums irr to praweeschu wahrds u. t. pr.“ — Scho bildi tas ta laika slawebts mahlderis Lufkas Kranach mahlejis gaddu preeksch Luttera mirschanas un ta no wiffahm Luttera bildehm ta rittigaka. Malka 1 rubli judr.

Leepaja nesenn palikka gattawa un tur pee grabmatu-pahrdeweja G. L. Zimmermann ka arri zittas weetas dabbujama schahda grabmata:

Maja Wahzeescha pirma dalla: pirmais un ohtrais fohlis. Ohtra drikkle. Leepaja, 1865. VIII un 96 lapp. p. Suifli. Malka 25 kap. f.

Ka schi grabmata derriga pee Wahz wallodas mahzischanas, to israhda tas, ka ihfa laikä pirma drikkle jau ispiakta un nu to ohtrreis drikklejoht tas ohtrais fohlis peeliks klabt. Sinnaams, fohlmeisteri un tee, kas wallodu mahza, labbaki sinnaas fpreest, to schi grabmata wehrtes. Katram lassitajam fewischki peeminnam, lai to teizamu preekschrunnu ar labbu apdohmu zauri laffa.

Sluddinafchanas.

Gobdigi wezzafi (Wahzeefchi) usnemm meenu meitnu, las no semmehm wifsehtä floblä teel fubtita; ruhmi un pahrtifku dohd winaa par mehreneu algu un apnemmahs behrnu pee gobdbihfigas dshwofchanas peeturreht. — Klafthalas sinas dabhu ehkshku-eelä (Säulenstraße) Nr. 9, pee mahjas fainneela.

Stivrs darba-zilwels warr mannä drikku nammä weetu dabhuht.

Ernst Plates.

Wm. Bajana un Co.

Waff-kambari,

pretti Gondones trakteerim, falku-eelä Nr. 14, warr dabhuht fofchinelli, fofchinella falwi, lä arri wiffadas zittas pehrwes, pikka pehrwi, indigo, wiffadas sortes anilin-pehrwja, zulkuru, foffeju un tehju par lehtako tirgu.

Par sinnu.

Zeenigeem muifchas waldineeem un gobdigeem semmes fofpejeem teel sinams darrihts, fa tee nypat isnahfufchi jauni pflawu tibrijami un zinnu arelli, no mannim isdohmati un zaur augstu Ribgas israhdfchanas kommissioni par derrigeem peenemti un apleezinati, irr dabhujami täpat pee mannis, Rembattes muifschä, (Ringmundshof,) pee Wahrtin Liby, lä arri Ribgä, Behterburgas ahrpilssehtä, falku-eelä Nr. 3, blakkam „Mella Gaita“ eebrankfchanas weetaa pee lohpmannu brakteem J. P. Popow, ar flaidru pamabzifchanu, lä ar winneem jastrahda. Mafsa 12 rublus gabbalä, un teem, las wairaf nems jeb pastellehs, tiks andeles. Dalka lehtakl atlaista, un wehl fchd flabt irr dabhujuamas un apstellejamas tahs eelshkligas flehts jeb flappu atflebgas, furras newens newarr usmuhkeht neds atflebgat ar to pafchu flehdjamo, pirms pirzeis naw ismahzibts.

Wehl tur flabt teel sinams darrihts, fa tai pafchä peeminnetä bohde irr dabhujuamas wiffadas semneeeem waijadfigas prezzes, lä: dselles, naglas, glahjes, plibtes, jufchtas, fchibberes, zeppefchu krabfnis un wiffadas dselju un fchugguna krabfnis un jufchlu durris, tezzeles, gallohdas, willu, seepes, fwezzes, tabaku, pastalu un arri mellsu sabbatu jultes sohles un binsohl abdas, wiffadas sortes mellas un baltas Kreemu-semmes fchabbatas jeb sabbakus, elji, trahnu, deggotu un daschadas Mafswas firta leetas un wehl ihpafchi pirmo sorti englifchu laktas, las us apgalwo-fchann teel pahrdohdas.

Scho sinnu laisdami apfohlam taifnu fwarru un rittigu prezzu par wifsehtako zennu doht. Drabli J. P. Popow.

Grahmatu-sinna.

Peo Ribgas fuggu fapteina G. Ralund lunga irr dabhujuama fchabda grabmata:

Undeles fuggu sinnas. Latweefchu walloda pahrtulfojis fuggeneeem par derrigu mahzibu un labbu preelshfihmi N. Schlerberg. Mafsa 40 kap. f.

Ja labdi semju fandis, furreem ar andeles fuggu-prezzehm irr darrifchanas, gribbetu fcho grahamtinu preelshfewim eegahdabt, tabdi tad to warr dabhuht S. Schmalenburg lunga fantori, lungu un minzeelas fuhri Nr. 16, fur pa 1 treppi irr ja-useet augfchä.

 Zaur fcheem raksteem wifseem faweem agral zeeniteem drangeem, pafshameem un zeemiteem sinnam daru, fa es atfal fawä fobla mahjä, Inwalidu kanzelejai pretti, ohträ eelas-fuhri, fur, lä jau daschi sinnahs, preelshfahdeem gaddeem ustizigi fawu ammata darbu biju strahdjais, efmu dshwoht eegabjis. Turflabt les wiffus minnerus weefus, kam prabts neffahs us jaunahm, glihti un labbi eeseetahm grahamatahm, furras täpat tiks par wifsehtaku tirgu bes labdas dingefchanas pahrdohdas, — lä arri us pastellefchanu apghadatas, us-luhdsu manni daudfrei apmekleht. 2

Zehfäs, tai 1mä September 1865.

J. Lieschke.

Defchas, un feenas-pullstenu no wif-fadahm sortehm par lehtu tirgu ar apgalwofchanu, libdi ar wiffu, las turflabt peederr, lä sehdehm, atflebgahm un t. pr., warr dabhuht un ismeklehtees pee pullstenu taifitaja 1

J. Kundt,

Kalku- un smilfchu-eelas fuhri, pretti Redlitaenglifchu magafinet.

 Ahgelskalmä, us jauna platfcha, netabl no Wahrtina basnijas, ta mahja ar Nr. 10²⁵⁰ libdi ar dahrsu teel isrenteta woi arri pahrdohda. Skaidrakas sinas pahrt to isdohs Wahrtina basnijas lefteris.

P. R. Kupfcha teel lubgts fawu adreffmannim peefubtith. Ernst Plates.

Mengelmuifschä (Ateuwoga), Maddaleenes draudse, irr weena pufsmuifschä us renti isdohdama. Skaidrakas sinas pahrt to isdohs Mengelmuifschas waldfchana. 1

Wiffseem faweem drangeem sinnamu dar-ram, fa pee mums arweem warr dabhuht **fofchinelli** un **fofchinella-falwi**, ar fo willu wehrweht **rohshu-farfannu**, **fillu**, **falku**, **pelleshu**, **wiolet-farfannu**, **wiolet-fillu**, **dseltenu**, **bruhnu** un **melnu**. 4

N. un W. Wetterich,

blakkam Behtera basnijai, Minz-eelä Nr. 2.

Tai drehbju magafihne

falku-eelä Nr. 10, epretti babrinu-nammam, warr dabhuht papilnam wiffadas gattawas drehbjes, un lohpmannis apfobla wiffas par rittigu mafku pahrdohd. Schabdas drehbjes irr: dahmu-wadmallas un dubbult-drahnas manteli un dubbult-drahnas wirsfwahrfi, arri wadmallas, kame-lotta un fashinetta wirsfwahrfi, dubbult-drahnas, wadmallas, fashinetta un wehl zittadas drahnas jalkas, wattereti fwahrfi, juppkeni un dekki un willani wihreefchu krelli. — Te arri warr wiffadas drahnas apstelleht, fo ihfa laika gattawas taifibe.

J. Birgermeistera

Wahju tehrauda prezzu bohde,

fchaktu-eelä pee raktifschä,

atfal no ahrsemmes atwesis leels pulks daschu muifhka rihlu, fo par lehtu zennu pahrdohd. Te irr: wijoles, flehtes, flarnettes, trompetes, gitarres, triangelki, jaktstaures, wijoku bohgeni, farri preelsh bohgeneem, Italeefchu seidas, wijoku flekki un falwijons. Armonikas no peezeesmit fawadahm sortehm, ar flaitnu flakun, weegli fpehlejamas, par wiffadu tirgu, fa farris pirzeis warrehs meera buht.

Kabda mahja ar ebrbergi, Polifaden eelä Nr. 35, netabl no schandaru flakleem, ar leelu dahrsa semmi, irr pahrdohdama.

J. Redlich

Englifchu magafihne,

tai jauna G. Minus lunga nammä, pee zittureifejeem smilfchu wahrteem, irr atfal papilnam no Wahjsemmes peewesti muifhka rihli, lä: leelas baswijoles, pufsbaffes, leelas un masas wijoles ar wiffadeem wijoku bohgeneem, gitarres, mehja-fohfles, flarnettes, stabbules, taures, trompetes un jakttes raggi, armonikas un konzertinas, monochordes jeb meldeju fpebles preelsh garrigas dsesmu dsedafchanas; tä arri wiffi zittabi pee muifhka leetahm peederrigi daiki, ihstenas Wahju un Italtjas semmes seidas, sibda lwintes, kalponifsch un firtu afchli preelsh wijoku bohgeneem. Wiffas fchahdas leetas teel pahrdohdas par mehreneu mafku, un tä lä jau iflatram sinams, bes nekahdas dingefchanas.

Libdi 17. September pee Ribgas irr atnahfufchi 1898 fuggi un aifgabjufchi 1662 fuggi.

Abildedams redaktehrs A. Leitan.

Drikkths pee Ernst Plates, Ribgä.

No jensures atwehlehts.

Ribgä, 18. September 1865.